

alkiny *chem.* nenasycené uhlovdíky s jednou trojnou vazbou a cyklickým řetězcem

alkohol 1. *chem.* některý z hydroxyderivátů alifatických a dalších nearomatických uhlovodíků; **2.** *chem.* obecný název pro etanol; **3.** opojný nápoj, lihovina

alkovna výklenek, přístěnek místnosti

alkydy *chem.* kondenzáty vícemocných alkoholů s více-sytnými kyselinami, polyestery

alkyl *chem.* jednovazná skupina vzniklá odtržením jednoho atomu vodíku z alifatického uhlovodíku

alla prima *výt.* přímý způsob malby na podklad bez podmaleb

allegretto *hud.* mírně rychle

allegriissimo *hud.* velmi rychle

allegro *hud.* rychle, živě; skladba v tomto tempu

alma mater [má-] **1.** matka žvítelka; **2.** *přen.* označení vysoké školy, zejm. univerzity

almanach sborník, ročenka

alo- první část slož. slov s význ. jiný, odlišný

aloe *bot.* rostlina s tuhými špičatými listy

alogamie *bot.* opylení květu pylem z jiného květu téže nebo jiné rostliny téhož druhu, cizospašnost

alogismus, alogizmus *log.* nelogický soud, výrok odporující logice

alograf *práv.* závěť psaná cizí rukou

alochorie *bot.* rozšiřování rozmnožovacích částic rostlin větrem, vodou, živočichy nebo člověkem

alochromatický nemající vlastní barvu (opak idiochromatický)

alochton, alochthon pocházející z jiného místa, než na kterém se vyskytuje (opak autochton)

aloi [aloi] *peněž.* obsah drahého kovu v minci, ryzost mince

alokace rozmístění, rozložení, umístění

alonym *lit.* krycí jméno autora díla, vypůjčené od jiného autora

alonž 1. *práv.* připojená část listiny; prodloužená část listu tiskoviny; **2.** mužská barokní paruka s dlouhými loknami; **3.** *chem.* nástavec destilační aparatury na odtok destilátu; **4.** *film.* část mikrofilmového pásu bez mikrozáznamu

alopatie *lék.* léčba pomocí léků vyvolávajících opačný účinek, než jaký vyvolává nemoc

alopecie *lék.* vypadávání vlasů, holohlavost, pleš

aloplastika nahrazení ztracené tkáně neživým umělým materiálem

alotropie *miner., chem.* vlastnost některých prvků vyskytovat se ve dvou i více strukturně odlišných modifikacích, alotrofismus

alozom *biol.* nepárový pohlavní chromozom

alpaka 1. bílá slitina mědi, niklu a zinku; **2.** *zool.* jihoamerická lama

alpinismus, alpinizmus forma vysokohorské turistiky, horolezectví

altán menší zastřešená, zčásti otevřená stavba, besídka

alter ego 1. *lat.* druhé já, vnitřní přirozený rozpor osobnosti; **2.** blízká osoba, věrný pomocník, něčí „pravá ruka“

alterace *lék.* změna, porucha, poškození nemocí nebo prostředím

alternace střídání, obměna, např. dvou herců v jedné roli; obměna hlásek

alternát 1. člen delegace určený k případnému střídání jiného účastníka; **2.** zásada ve střídání pořadí podpisů smluvních stran na mezinárodní smlouvě

alternativa možnost volby mezi dvěma i více možnostmi

alternativní jiný, zástupný, náhradní

alternátor *eltech.* synchronní generátor na výrobu střídavého proudu

altruistický nezištný, lidumilný

altruismus, altruizmus nesobeckost; nezištný zájem, vztah, láska k lidem

aluvium *geol.* usazeniny říčního původu; mladší úvar čtvrtohor, starší název pro holocén

alveol, alveola, alveolus 1. *lék.* dutinka, plicní sklípek; **2.** *lék.* zubní lůžko, váček; **3.** malá nádobka

alweg sedlová jednokolejnicová rychlodráha pohybující se po nadzemní pevné konstrukci

amalgám slitina rtuti s kovem, popř. několika kovy

amara *farm.* léky hořké chuti povzbuzující chuť k jídlu

amatér neprofesionál; ochotník; sportovec, který neprovádí